Kódszám:

Državni izpitni center

M 0 7 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. FELADATLAP

IRODALMI ESSZÉ

2007. május 7-én / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.
Az elemző-értékelő esszé mellékletét tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.
Mellékelve van két értékelőlap és két üres lap a vázlatkészítéshez.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTEKNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót! Semmit se hagyjon ki!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladat megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon!

A feladatlap egy elemző és egy elemző-értékelő esszé szempontjait tartalmazza. A kettő közül csak egyet válasszon! Csak golyós- vagy töltőtollat használhat. Írjon írott betűkkel, olvashatóan! Az olvashatatlan írást és a zavaros javításokat nulla ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát a mellékelt lapokra írja! A vázlatot nem értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal.

© RIC 2007

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

1943. február 3.

Utánamentem és végig szemmel tartottam. Hányszor mentünk kettesben a *Pontefract Arms*ba! Tudtam, melyik pultnál fog megállni, és hogy mit rendel. Utánamenjek? − tűnődtem. − Rendeljek magamnak is, akkor majd megfordul, és azzal kezdődik minden elölről? (...) És talán most már ott is hagyom Henryt. (...)
... Megálltam az ajtóban, és néztem, amint a pult elé megy. Ha most megfordul, és meglát, mondtam Istennek, bemegyek utána. Nem fordult meg. Elindultam hazafelé, de Maurice-t sehogy sem bírtam kiűzni agyamból. Most már két éve, hogy idegenek vagyunk egymásnak. Két évig fogalmam sem volt, mit csinál a nap különböző óráiban, de most már nem idegen többé, mert megint tudom, hol van, úgy, mint régen. (...)

És − gondoltam magamban − milyen boldoggá tehetném, milyen könnyen. Arra vágytam, hogy újra lássam boldog nevetését. Henry nem volt otthon. Valami ebédprogramja volt hivatalos idő után, és telefonált, hogy hét óra előtt nem ér haza. Fél hétig várok, akkor felhívom Maurice-t. Megmondom, hogy elmegyek hozzá ma éjszakára és minden éjszaka ezután. Belefáradtam − mondom majd −, hogy maga nélkül éljek. Összecsomagolom a nagy kék bőröndöt meg a kicsi barnát. Annyi ruhát viszek magammal, mint egy hónapos utazásra. Henry kultúrember: a hónap végére lezajlik a törvényes eljárás, akkor minden egyebet, ami ebből a házból kell nekem, kényelmesen elvihetek. Nem is lesz olyan keserves. Más, mintha még mindig szerelem lenne közöttünk. A házasságból barátság lett, és a barátság egy kis idő múlva folytatódhat.

Most egyszerre szabadnak és boldognak éreztem magam. Nem gyötrődöm tovább Miattad − mondtam Istennek, miközben átvágtam a Nagytéren −, akár létezel, akár nem, akár megadtad ma a boldogságot Maurice-nak mégis, akár csak én képzelődöm. Talán éppen ezt a mostani lehetőséget kértem a számára akkor. Boldoggá fogom tenni, ez a második fogadalmam, Istenem −, és tarts vissza, ha tudsz, tarts vissza, ha tudsz.

Felmentem a szobámba, s levelet kezdtem írni Henrynek. „Henry, drágám” − írtam, de ez képmutatás. „Édesem” − ez hazugság. Nem marad más, úgy kell írni, mint valami ismerősnek. „Kedves Henry.” Csak így: „Kedves Henry”, és így folytattam: „Sajnos, azt hiszem, eléggé megdöbbent majd, de már öt éve szerelmes vagyok Maurice Bendrixbe. Körülbelül két éve nem találkoztunk, nem is írtunk egymásnak, de nem használ semmit. Nélküle boldogtalan az életem, ezért mentem el. Tudom, hosszú ideje nem vagyok már valami jó feleség, de szerető se vagyok 1944 júniusa óta, ilyenformán valamennyiünknek csak a legrosszabb jut. Valaha azt gondoltam, miért ne lehetne ez a viszonyom, majd kiég lassan, békességben, de sehogy sem akart. Ma jobban szeretem Maurice-t, mint 1939-ben. Azt hiszem, gyerekes dolog volt tőlem. De ma már tudom, hogy az embernek előbb-utóbb választania kell, különben zűrzavart okoz minden vonatkozásban. Isten veled. Isten áldjon.” Azután kihúztam az „Isten áldjon”-t erősen, vastagon, hogy semmiképpen se legyen olvasható. Nagyon bizalmaskodóan hangzott, és Henry különben sem hisz Istenben. Aztán ezt akartam odaírni: „csókollak”, de nem találtam megfelelő szónak, noha őszintén így éreztem. Szeretem Henryt a magam nyomorúságos módján.

Graham Green: A szakítás (részlet)
Magyar Könyvklub, 2004. 99–100.

ÜRES OLDAL

Az alábbi két cím közül válasszon egyet! Karikázza be az előtte levő betűjelet!

A) "„Akit nappal épít: az éjjel leomlott” (székely népballada)
(Értekező iskolai irodalmi esszé Malamud A segéd és Kosztolányi Édes Anna című regénye alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a regény témáját, műfajtípusát és szerkezetét!
- Mutassa be a két főszereplőt! Fejtse ki, mit várnak házastársuktól!
- Értelmezze a két főszereplő éjszakai beszélgetése során megfogalmazott két-két felismerését!
- Vonatkoztassa a dolgozatcímet a főszereplőkre, majd fejtse ki véleményét a megjelenített magatartásokról!

B) Az embernek előbb-utóbb választania kell..." (Greene)
(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Graham Green A szakítás című regényének részlete alapján)

Szempontok:

- Helyezze el a szövegrészletet a regény cselekményének menetében, ismertesse a részlet műfaji sajátosságait!
- Mutassa be a regény tükrében a három szereplőt, valamint a részlet főszereplőjének pillanatnyi lelkiállapotát!
- Vizsgálja meg a főszereplőnek férje, valamint kedvese iránti érzelmeit! Elemezze terveit, valamint a regény tükrében ismertesse azok megvalósulását!
- Fejtse ki véleményét a dolgozatcím igazságtartalmáról és a feleség döntéséről!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.
Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

A dolgozat terjedelme: 700–1000 szó.